

Asia: VN/2758/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Asian tausta ja valmistelu

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Varsinais-Suomen liitto pitää direktiivin täytäntöönpanoa ja siihen liittyvää sääntelyä lähtökohtaisesti kannatettavana, sillä yhdyskuntajätevesien käsittelyn tehostaminen tukee suoraan maakunnan strategisia tavoitteita Saaristomeren tilan parantamiseksi. Saaristomeren rehevöityminen johtuu useista kuormituslähteistä, jossa myös yhdyskuntajätevesillä on oma, pieni osuutensa kokonaiskuormituksesta. Liitto pitää tärkeänä, että nyt käsillä oleva esitys tarkastelee yhdyskuntajätevesiperäistä kuormitusta osana laajempaa, kaikki kuormituslähteet kattavaa kokonaisuutta.

Esityksessä säädettäisiin menettelystä, jolla Lupa- ja valvontavirasto määrittäisi kuuden vuoden välein, mitkä vesimuodostumat ovat typelle ja/tai fosforille herkkiä. Päätös on keskeinen sen kannalta, mitkä puhdistamot velvoitetaan direktiivin liitteen mukaiseen tehostettuun tyyppiin ja fosforin poistoon.

Varsinais-Suomen liitto katsoo, että arvioinnin kriteerit ja vesimuodostumakohtainen tarkastelu tulee säätää siten, että vesimuodostumat tulevat kattavasti arvioiduiksi, eikä arviointi rajaudu vain suurimpiin tai jo tunnetusti kuormitettuihin muodostumiin. Arvioinnissa tulee hyödyntää vesienhoidon ja merenhoidon suunnittelussa jo kerättyä tietoa meren tilasta ja kuormituslähteistä ja paikallista asiantuntemusta, jotta päällekkäistä selvitystyötä vältetään ja arviointi on ajantasainen.

Esityksellä lisättäisiin vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annettuun lakiin uusi 20 d §, jonka nojalla yhdyskuntajätevedenpuhdistamon rakentamis- tai laajentamishankkeessa voitaisiin tietyin edellytyksin poiketa vesien sitovista ympäristötavoitteista. Varsinais-Suomen liitto suhtautuu ymmärtävästi tarpeeseen mahdollistaa välttämättömät puhdistamoinvestoinnit myös tilanteissa, joissa tavoitteiden täysimääräinen saavuttaminen ei ole teknisesti tai kohtuullisin kustannuksin

toteutettavissa. Samalla liitto pitää tärkeänä, ettei poikkeamismahdollisuudesta muodostu käytännön väylää, joka heikentää esimerkiksi jo ennestään kuormitetun Saaristomeren tilan parantamiseen tähtääviä velvoitteita.

Esityksessä ehdotettu direktiivitaajaman määritelmä ja siihen sisältyvä tiheysvaatimus (25 avl/ha) ratkaisevat, mitkä taajamat ja puhdistamot kuuluvat direktiivin tiukempien velvoitteiden piiriin. Uusi määritelmä supistaisi direktiivin soveltamisalaa nykyiseen taajamamäärittelyyn verrattuna, jolloin vaatimuksia sovellettaisiin lähtökohtaisesti pienempään määrään puhdistamoita. Varsinais-Suomen liiton näkemyksen mukaan vaatimusten mahdollinen supistaminen pienempään määrään puhdistamoita ei käytännössä saisi heikentää vesien ja meren tilaa.

Liitto pitää tärkeänä, että kansallista liikkumavaraa käytettäessä huomioidaan rannikko- ja saaristoalueiden erityispiirteet, kuten kausivaihtelu ja loma-asutuksen aiheuttama kuormituspiikki kesäaikaan. Rannikko- ja saaristo-olosuhteet tulee huomioida kansallisessa toimeenpanossa myös velvoitteiden käytännön toteutettavuuden näkökulmasta. Pitkät siirtoviemärit sekä hajautunut yhdyskuntarakenne nostavat investointi- ja käyttökustannuksia, joten sääntelyn tulee mahdollistaa myös riittävä joustavuus ja kustannustehokkuuden huomiointi saariston kaltaisilla erityisalueilla, kuitenkin niin, ettei merkittäviä kuormituslähteitä jää sen ulkopuolelle.

Esitystä yli 100 000 avl:n direktiivitaajamien velvollisuudesta laatia kokonaisvaltainen yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelma rankkasateiden aiheuttamien ylivuotojen ja saastuneiden hulevesien hallitsemiseksi liitto pitää hyvänä. Velvoite voisi ulottua myös tätä pienempiin taajamiin tilanteessa, jossa ylivuodot muodostavat merkittävää riskiä ja vastaanottava vesistö on herkkä.

Liitto pitää kannatettavana sitä, että esityksen mukaan käsiteltyjen yhdyskuntajätevesien johtamista koskevassa riskinarvioinnissa otetaan huomioon myös vesiviljelytoimintaan, kuten kalankasvatukseen liittyvät riskit.

Nykytila: lainsäädäntö

Lausuntonne

-

Nykytila: käytäntö

Lausuntonne

-

Nykytilan arviointi

Lausuntonne

-

Keskeiset ehdotukset

Lausuntonne

-

Taloudelliset vaikutukset

Lausuntonne

-

Ympäristövaikutukset

Lausuntonne

-

Vaikutukset eräisiin perus- ja ihmisoikeuksiin

Lausuntonne

-

Suhde perustulakiin ja säätämisjärjestys

Lausuntonne

-

Pykäläluonnokset ja niiden yksityiskohtaiset perustelut

Lausuntonne

-

39 § Lupahakemus (+ perustelut)

Lausuntonne

-

49 a § Vesienhoidon ympäristötavoitteista poikkeaminen (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 g § Määritelmät (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 h § Kuormituksen määrittäminen (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 i § Ehdotus direktiivitaajamiksi (+ perustelut)

Lausuntonne

Esityksessä ehdotettu direktiivitaajaman määritelmä ja siihen sisältyvä tiheysvaatimus (25 avl/ha) ratkaisevat, mitkä taajamat ja puhdistamot kuuluvat direktiivin tiukempien velvoitteiden piiriin. Uusi määritelmä supistaisi direktiivin soveltamisalaa nykyiseen taajamamäärittelyyn verrattuna, jolloin vaatimuksia sovellettaisiin lähtökohtaisesti pienempään määrään puhdistamoita. Varsinais-Suomen liiton näkemyksen mukaan vaatimusten mahdollinen supistaminen pienempään määrään puhdistamoita ei käytännössä saisi heikentää vesien ja meren tilaa.

Liitto pitää tärkeänä, että kansallista liikkumavaraa käytettäessä huomioidaan rannikko- ja saaristoalueiden erityispiirteet, kuten kausivaihtelu ja loma-asutuksen aiheuttama kuormituspiikki kesäaikaan. Rannikko- ja saaristo-olosuhteet tulee huomioida kansallisessa toimeenpanossa myös velvoitteiden käytännön toteutettavuuden näkökulmasta. Pitkät siirtoviemärit sekä hajautunut yhdyskuntarakenne nostavat investointi- ja käyttökustannuksia, joten sääntelyn tulee mahdollistaa myös riittävä joustavuus ja kustannustehokkuuden huomiointi saariston kaltaisilla erityisalueilla, kuitenkin niin, ettei merkittäviä kuormituslähteitä jää sen ulkopuolelle.

110 j § Menettely ja päätös direktiivitaajamista (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 k § Yhdyskuntajätevedenpuhdistamoiden suunnittelua ja käyttöä koskevat yleiset vaatimukset (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 l § Yhdyskuntajätevedenpuhdistamossa käsitellyn veden uudelleenkäyttö (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 m § Käsiteltyjen yhdyskuntajätevesien johtamista koskeva riskinarviointi (+ perustelut)

Lausuntonne

Liitto pitää kannatettavana sitä, että esityksen mukaan käsiteltyjen yhdyskuntajätevesien johtamista koskevassa riskinarvioinnissa otetaan huomioon myös vesiviljelytoimintaan, kuten kalankasvatukseen liittyvät riskit.

110 n § Riskinarvioinnin laatiminen (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 o § Menettely riskinarvioinnin laatimisessa ja tarkistamisessa (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 p § Ehdotus typelle ja fosforille herkistä alueista (+ perustelut)

Lausuntonne

Esityksessä säädettäisiin menettelystä, jolla Lupa- ja valvontavirasto määrittäisi kuuden vuoden välein, mitkä vesimuodostumat ovat typelle ja/tai fosforille herkkiä. Päätös on keskeinen sen kannalta, mitkä puhdistamot veloitetaan direktiivin liitteen mukaiseen tehostettuun typen ja fosforin poistoon.

Varsinais-Suomen liitto katsoo, että arvioinnin kriteerit ja vesimuodostumakohtainen tarkastelu tulee säätää siten, että vesimuodostumat tulevat kattavasti arvioituiksi, eikä arviointi rajaudu vain suurimpiin tai jo tunnetusti kuormitettuihin muodostumiin. Arvioinnissa tulee hyödyntää vesienhoidon ja merenhoidon suunnittelussa jo kerättyä tietoa meren tilasta ja kuormituslähteistä ja paikallista asiantuntemusta, jotta päällekkäistä selvitystyötä vältetään ja arviointi on ajantasainen.

110 q § Menettely ja päätös typelle ja fosforille herkistä alueista (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 r § Ehdotus mikroepäpuhtauksille herkistä alueista (+ perustelut)

Lausuntonne

-

110 s § Menettely ja päätös mikroepäpuhtauksille herkistä alueista (+ perustelut)

Lausuntonne

-

156 e § Direktiivitaajamassa sijaitsevan kiinteistön jätevesijärjestelmän puhdistusvaatimus (+ perustelut)

Lausuntonne

-

211 c § Yhdyskuntajätevesiin liittyvä kansainvälinen yhteistyö (+ perustelut)

Lausuntonne

-

Voimaantuloa ja määräaikoja koskevat säännökset (+ perustelut)

Lausuntonne

-

7 § Vesihuoltolaitosten toiminta-alueisiin sisällytettävät alueet (+ perustelut)

Lausuntonne

-

11 § Liittämisvelvollisuudesta vapauttaminen (+ perustelut)

Lausuntonne

-

13 a § Jätevesiviemäriverkoston suunnittelu, rakentaminen, kunnossapito ja käyttö (+ perustelut)

Lausuntonne

-

16 § Tiedonsaanti ja tiedottamisvelvollisuus (+ perustelut)

Lausuntonne

-

Voimaantuloa ja määräaika koskevat säännökset (+ perustelut)

Lausuntonne

-

11 § Vesienhoitosuunnitelma (+ perustelut)

Lausuntonne

-

20 d § Ympäristötavoitteista poikkeaminen yhdyskuntajätevedenpuhdistamoa koskevissa hankkeissa (+ perustelut)

Lausuntonne

Esityksellä lisättäisiin vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annettuun lakiin uusi 20 d §, jonka nojalla yhdyskuntajätevedenpuhdistamon rakentamis- tai laajentamishankkeessa voitaisiin tietyin edellytyksin poiketa vesien sitovista ympäristötavoitteista. Varsinais-Suomen liitto suhtautuu ymmärtävästi tarpeeseen mahdollistaa välttämättömät puhdistamoinvestoinnit myös tilanteissa, joissa tavoitteiden täysimääräinen saavuttaminen ei ole teknisesti tai kohtuullisin kustannuksin toteutettavissa. Samalla liitto pitää tärkeänä, ettei poikkeamismahdollisuudesta muodostu käytännön väylää, joka heikentää esimerkiksi jo ennestään kuormitetun Saaristomeren tilan parantamiseen tähtääviä velvoitteita.

Voimaantuloa ja määräaikaa koskevat säännökset (+ perustelut)

Lausuntonne

-

62 a § Hulevesiin tai sekaviemäreistä aiheutuviin ylivuotoihin liittyvä riski (+ perustelut)

Lausuntonne

Esitystä yli 100 000 avl:n direktiivitaajamien velvollisuudesta laatia kokonaisvaltainen yhdyskuntajätevesien hallintasuunnitelma rankkasateiden aiheuttamien ylivuotojen ja saastuneiden hulevesien hallitsemiseksi liitto pitää hyvänä. Velvoite voisi ulottua myös tätä pienempiin taajamiin tilanteessa, jossa ylivuodot muodostavat merkittävää riskiä ja vastaanottava vesistö on herkkä.

62 b § Hulevesien hallintasuunnitelma (+ perustelut)

Lausuntonne

-

62 c § Hulevesien hallintasuunnitelman sisältö (+ perustelut)

Lausuntonne

-

62 d § Hulevesien hallintasuunnitelman valmistelu (+ perustelut)

Lausuntonne

-

62 e § Hulevesien hallintasuunnitelman hyväksyminen (+ perustelut)

Lausuntonne

-

Voimaantuloa ja määräaikaa koskevat säännökset (+ perustelut)

Lausuntonne

-

Valtioneuvoston asetus typelle ja fosforille herkkien alueiden määrittämisestä

Lausuntonne

-

Valtioneuvoston asetus vesihuollosta annetun asetuksen muuttamisesta

Lausuntonne

-

Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen 5 muuttamisesta

Lausuntonne

-

Valtioneuvoston asetus hulevesistä

Lausuntonne

-

Tiainen Miika
Varsinais-Suomen liitto